

sjoenke

GEMEENSCHAPSKRANT

LINKEBEEK • JAARGANG 63 • NR 439 • SEPTEMBER 2023
UITGAVE VAN GC DE MOELIE EN VZW 'DE RAND'

PB- PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

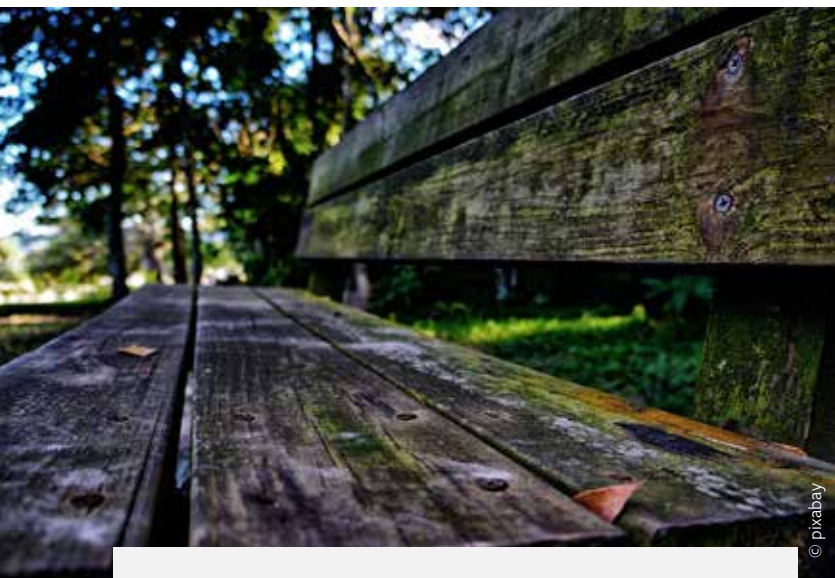

Wetenschapsfilosoof
Isabelle Stengers
'Denken brengt vreugde'

40 jaar Breiclub
Linkebeek 'Ook wij
volgen de mode'

Randaltlas verzamelt
verhalen van
Linkebenaars

FR • DE • EN
traductions
Übersetzungen
translations

© pixabay

Groen licht voor drie participatieve projecten

Inwoners van Linkebeek kregen begin dit jaar de kans om projecten voor te stellen bedoeld om de gezelligheid in de gemeente op te krikken of de wijken te verfraaien. Via een stemming zouden de Linkebekenaren kunnen beslissen voor welke projecten het gemeentebestuur geld zou uittrekken. Van de vier ingediende projecten werden er drie geselecteerd. Zo zal er in het Molenhof, een zijstraat van de Brouwerijstraat, samen met het artiestencollectief Propaganza een elektriciteitscabine worden verfraaid. Aan de andere kant van de gemeente, in de wijk Holleken, zullen Les Semeurs de Holleken op de hoek van de Hollebeekstraat en de Lange Haagstraat een gezellig plekje voor de burens creëren door onder meer bomen en hagen aan te planten. In het derde project, dat de naam Les for-1-midables meekreeg, zal er een duurzaam festival voor kinderen worden georganiseerd. Een vierde project rond de herstelling van het voetpad in de Kerkstraat voldeed niet aan de voorwaarden.

De geraamde kostprijs van de drie goedgekeurde projecten (4.238 euro) valt binnen het geplande budget van 6.000 euro, waardoor er geen stemming nodig was. De goedgekeurde projecten moeten binnen het jaar uitgevoerd worden.

In het meerjarenplan is er geld uitgetrokken om de oproep de komende jaren te herhalen. 'Hopelijk zet de realisatie van de goedgekeurde projecten andere mensen aan om ook projecten in te dienen', zegt schepen Cédric Letier (Link@venir). (JS)

Perckhoeve staat te koop

Wie graag eigenaar wordt van een beschermd monument in Linkebeek kan een bod doen op de Perckhoeve. De 18e-eeuwse hoeve is prachtig gelegen. 'Te midden van glooiende weilanden en velden op een hoogte van 90 meter met uitzicht op de twee dalen van waaruit de Linkebeek ontspringt. Een oude bommenrij en een smalle kasseiweg leiden van de straat naar de hoeve die de omgeving van ver domineert', zo omschrijft het Agentschap Onroerend Erfgoed de site. Niet meteen verwonderlijk dat de hoeve en haar omgeving sinds 1979 beschermd zijn als monument en landschap.

Immokantoor Found & Baker wijst op de vele troeven van het hoevecomplex. 'Te midden van de velden, maar evengoed op een steenworp van een van de meest prestigieuze wijken van België en op amper 10 km van het centrum van onze hoofdstad, ligt deze uitzonderlijke vierkantshoeve. In deze in 2015 volledig gerenoveerde woning staat luxe, authenticiteit en sereniteit centraal. Met een domein van 6,61 ha en de mogelijkheid om uit te breiden tot 28 ha biedt de Perckhoeve een zee aan ruimte, rust en privacy. De magnifieke vergezichten over de Vlaamse Rand maken het plaatje compleet. De Perckhoeve dateert oorspronkelijk uit de 14e eeuw en transformeerde over 700 jaar naar een unieke woning met behoud van originele bakstenen en gebinten, een imposante rondboogpoort met arkose-omlijsting en hedendaagse technieken zoals een warmtepomp, zonnepanelen en hoog rendementsglas.' Naast het hoofdgebouw zijn er op de site nog twee woonunits en twee schuren te vinden. Die tweede schuur omvat een zwembad, sauna en fitnesszaal. (JS)

© 2023 Google

Uitgestelde investeringen zorgen voor goede cijfers

De jaarrekening van 2022 werd afgesloten met goede cijfers. Voor de gewone werking gaf de gemeente vorig jaar ruim 9,1 miljoen euro uit. Daartegenover stond iets minder dan 10 miljoen euro aan inkomsten. Samen zorgde dat voor een overschot van een kleine 800.000 euro.

De investeringen bleven in 2022 beperkt tot net geen 440.000 euro. Nochtans had het gemeentebestuur vooropgesteld om meer uit te geven. 'Er is een groot verschil', geeft burgemeester Yves Ghequiere (Link@venir) toe. 'Twee grote dossiers, de werken in de Marissaldrèef en aan de Oplinkebeek, werden uitgesteld omwille van tegenkanting van omwonenden. Daarnaast was er nog een betwisting over asfalteringswerken in de Brouwerijstraat en een deel van de Hollebeekstraat. Die werken werden wel in 2022 uitgevoerd, maar we hebben een schijf van 400.000 euro pas dit jaar gepland. Het klopt dat we enkele dossiers niet hebben uitgevoerd terwijl ze wel gepland waren. We hebben een gebrek aan personeel bij de technische dienst, zonder dat dit een excuus moet zijn.'

Dat de gemeente 2022 heeft afgesloten met een gecumuleerd overschot van net geen 1,9 miljoen euro, betekent niet dat ze het geld over de balk zal gooien. 'We plannen geen zware bijkomende investeringen. De renovatie van Hoeve Holleken en de schoolgebouwen is nog niet voor meteen. We moeten de personeelskosten goed opvolgen en ervoor zorgen dat we de loonstijgingen goed kunnen opvangen.'

Oppositieschepen Damien Thiéry (Ensemble LKB Samen) toont zich kritisch over de cijfers. 'De cijfers zijn niet slecht omdat veel werken niet zijn uitgevoerd. Veel investeringen staan in de wachtlijn, onder meer door een gebrek aan personeel. De gemeente moet echt dringend personeel aanwerven.' (JS)

Telex

- Sinds begin dit jaar hebben al meer dan 60 gezinnen uit Linkebeek een energie-snoeier van 3Wplus over de vloer gehad. De adviseur komt gratis langs om het energieverbruik in kaart te brengen en advies te geven over hoe je het kan verminderen. Elk gezin heeft recht op een besparingspakket ter waarde van 20 euro.
- De gemeente wil haar pleinen hittebestendiger maken. Daarom is het schepencollege akkoord gegaan met de deelname aan het projectvoorstel coole en/of koele klimaatpleinen onder begeleiding van het Klimaatpunt Pajottenland & Zennevallei en het Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei. Het project loopt twee jaar.
- Ook de komende twee schooljaren is er busvervoer voor leerlingen van de Linkebeekse gemeentescholen. De opdracht wordt gegund aan de firma Eurobussing Brussels, die als enige een offerte indiende. De gemeente betaalt hiervoor zowat 144.000 euro.
- Tijdens de laatste fase van de coronapandemie konden de inwoners van Linkebeek terecht in het vaccinatiecentrum De Bres voor hun coronavaccin. De gemeente moest hiervoor de nodige middelen vrijmaken, maar krijgt nu bij de afrekening ruim 33.000 euro terug.
- Op de site van Linkebeeksport in de Brouwerijstraat komen nieuwe speeltuigen. Het gemeentebestuur koopt die aan bij een firma uit Geel voor een bedrag van ongeveer 5.800 euro.
- Het parkeren in de Hollebeekstraat, in de zone tussen het kruispunt met Schouwendaal en de Lange Haagstraat en de rotonde met Elsgatveld en de Linkebeeksedreef vormt een probleem. Daarom start de gemeente een testfase van zes maanden die na de werken van Farys uitgevoerd kan worden. Zo komen er nieuwe parkeervakken en een vernauwing van de rijweg ter hoogte van huisnummer 433.
- Het kunstgrasveld aan de sportsite Den Bocht wordt, zoals eerder aangekondigd, voorzien van ledverlichting. Een firma uit Temse staat in voor de installatie ervan een rekest daarvoor iets meer dan 60.000 euro aan.
- Schepen Benjamin Daro (Link@venir), pas sinds vorig jaar lid van het schepencollege, mocht zich begin juli enkele dagen dienstdoend burgemeester noemen.
- Gemeenteraadslid Charlotte Hollander (Ensemble LKB Samen) diende in mei haar ontslag in omdat ze de gemeente verlaat. Haar opvolger Gaëlle Cordier legde tijdens de gemeenteraad van juni de eed af. Tijdens de verkiezingen in 2018 kreeg Cordier 86 voorkeurstemmen.
- De kerkfabriek heeft 2022 afgesloten met een exploitatieoverschot van 480.000 euro en een investeringstekort van 34.000 euro. Door dit ruime overschot was er geen gemeentelijke tussenkomst nodig.
- Aan het einde van de gemeenteraad van juni hebben opnieuw verschillende inwoners hun ongenoegen geuit over een recent geopende horecazaak op de grens van Linkebeek en Drogenbos. Volgens de omwonenden zorgt de zaak voor lawaaioverlast. Burgemeester Ghequiere gaf aan dat de gemeente en de politie de situatie nauw opvolgen, maar dat de zaak zomaar sluiten niet kan. De gemeente Drogenbos leverde de uitbatingsvergunning voor de zaak af. (JS)

Wetenschapsfilosofe Isabelle Stengers

'Filosofie is mijn bron van geluk'

Liefde voor het onbekende. Dat is wat wetenschapsfilosofe Isabelle maakt tot wie ze vandaag is. 'Oud worden schrikt me niet af. Integendeel. Het geeft me de kans om de meest authentieke, ongeneerde versie van mezelf te worden'

Na je master in scheikunde ben je filosofie gaan studeren. Is er een link tussen beide disciplines?

'Ik ben opgegroeid tussen de geschiedenisboeken. Mijn ouders waren historici. Hoezeer ik ook geïnteresseerd was in geschiedenis, ik wilde me losmaken van wat mijn lotsbestemming leek. Ik koos ervoor om het onbekende te verkennen en scheikunde te studeren. Een wetenschappelijke opleiding waarbij je brein vooral leert rekenen en redeneren. Later ben ik filosofie gaan studeren. Om mijn geest verder te verbreden en vooral het deel van mijn brein dat vertelt en verbeeldt verder te ontwikkelen.'

Je hebt een boek *Dialogo met de natuur* geschreven. Waarover gaat dat boek precies?

'Het is een boek dat ik samen met de Nobelprijswinnaar Ilya Prigogine geschreven heb. We wilden vooral aantonen dat de wetten van de fysica die pretenderen dat alles zich eeuwig herhaalt, niet overeenstemmen met wat er zich werkelijk in de natuur afspeelt. Als je naar de natuur kijkt, dan zie je dat de tijd alles voortdurend verandert. Ja, de aarde draait elke dag opnieuw rond de zon. Maar ze doet dat binnen een context van een universum dat voortdurend in verandering is. Die invalshoek wilden we met ons boek binnen de wetenschap ingang laten vinden.'

Wat zie jij als filosofe als je naar de natuur kijkt?

'Onze relatie met de natuur is doorheen de jaren veranderd. Vandaag stellen we vooral vast hoe kwetsbaar de natuur is. We beseffen steeds meer dat de mens de natuur kan vernietigen. En dat dit proces niet noodzakelijk omkeerbaar is. In de natuur is alles met elkaar verbonden. Neem nu bomen. Zonder paddenstoelen overleven ze niet. Als we die onderlinge connecties verbreken,

vernietigen we de natuur. Ziedaar de oorzaak voor de klimaatopwarming. Een fundamenteel probleem.'

Welk thema, naast de klimaatopwarming, houdt jou vandaag bezig?

'We hadden het daarnet over gezonde interconnecties die de natuur nodig heeft. Hetzelfde geldt voor de mens. Verbreek je de onderlinge banden tussen mensen, dan verzwak je ze. Ik maak me zorgen over de schadelijke gevolgen van sociale media. Hun polariserende effect is verontrustend. Maar wat wil je, als je je communicatie beperkt tussen 'like' of 'don't like'. Dan ben je allesbehalve bezig met naar elkaar te luisteren en samen na te denken. En dat is precies wat we nodig hebben om tot oplossingen te komen. Interconnectie creëert intelligentie. Daarvan ben ik overtuigd.'

'Een mooi voorbeeld daarvan zijn de collectieve tuinen. Plekken waar mensen

samen de handen uit de mouwen steken om een stukje grond te beheren en gezonde groenten en fruit te telen. Zij tonen hoe je op een intelligente manier kunt samenwerken en tot duurzame oplossingen kunt komen. Het ego komt dan automatisch op de achtergrond. Want samenwerken is gewoonweg een must, wil je dat er voedsel is.'

In welke mate heeft filosofie jou geholpen een gelukkiger mens te worden?

'Geluk valt samen met leven in het gezelschap van iets dat vitaal voor je is. Voor mij is dat de filosofie. Het is mijn bron van geluk.'

Jij leeft alleen, zonder partner. Ervaar je dat als een gemis?

'Ik denk dat ik te veel geabsorbeerd word door mijn liefde voor de filosofie. Ze zou me beletten om voor een man te zorgen. En een geschikte huisman heb ik nog niet gevonden. (*lacht*)'

FR

Isabelle Stengers, philosophe des sciences

'La philosophie est ma source de bonheur'

Vous avez écrit un livre intitulé *Dialogue avec la nature*. De quoi s'agit-il?

'Je l'ai écrit conjointement avec le lauréat du prix Nobel Ilya Prigogine. Nous voulions avant tout démontrer que les lois de la physique, qui prétendent que tout se répète éternellement, ne correspondent pas à ce qui se passe réellement dans la nature. Dans la nature, on constate que le temps modifie tout en permanence. Oui, la terre tourne chaque jour autour du soleil. Mais elle le fait dans le contexte d'un univers en perpétuel changement. Nous voulions que cette perspective s'impose dans la science.'

En tant que philosophe, que voyez-vous lorsque vous observez la nature?

'Notre relation avec la nature a changé. Dans la nature, tout est interconnecté. Si nous brisons ces interconnexions, nous détruisons la nature. Voici la cause du réchauffement climatique. Il en va de même pour les êtres humains. Si vous brisez leur interconnexion, vous les affaiblissez. Je m'inquiète des effets néfastes des réseaux sociaux. Leur effet polarisant. Si vous limitez votre communication à 'like' ou 'don't like', vous êtes tout sauf en train de vous écouter et de réfléchir ensemble. Et c'est exactement ce dont nous avons besoin pour parvenir à des solutions.'

Welke hedendaagse filosoof fascineert jou het meest?

‘De Franse filosoof Gilles Deleuze. Hij slaagt erin om ideeën op een manier over te brengen dat ze zowel je hoofd als je hart raken. Hij kan zaken op een heel inzichtelijke manier overbrengen. Zoals het verschil tussen links en rechts denken. Samengevat kun je stellen dat rechts denken vooral uitgaat van mensen die zich aan allerlei normen conformeren en als het ware gehoorzamen.’

‘Het linkse spectrum van de politiek moet net ongerust worden als mensen te veel in het gareel lopen. Links denken moet het hebben van zaken in vraag te durven stellen. Het is het tegenovergestelde van onderwerping. Onafhankelijk en kritisch durven denken, het is zo belangrijk om zaken in beweging te krijgen. Het is dan ook dat soort denkkracht dat ik als filosoof wil stimuleren. Het laatste wat ik wil, is mensen zeggen hoe ze moeten denken. Waar het mij om gaat, is mensen aan te moedigen om samen na te denken en zo samen tot creatieve oplossingen te komen.’

Ouder worden. Wat doet dat met jou?

‘Binnenkort word ik 74. Ouder worden bevalt me. (*lacht*) Ik ervaar het als een bevrijding. Ik vind het zalig om de meest

ongegeneerde versie van mezelf te worden. Natuurlijk kan ik er niet naast kijken dat ouder worden desastreuze gevolgen heeft op fysiek vlak. Het is aan ons om daar op een andere manier naar te kijken. Niet met de ogen van een strenge rechter, maar met een milde blik en gevoel voor humor.’

Waarom heb je ervoor gekozen om in Linkebeek te komen wonen?

‘Dertig jaar geleden woonde ik in Elsene, vlak bij het gemeentehuis. Ik had er een huis gekocht. Een paar maanden later stelde ik vast dat er schimmel op de muren kwam. Ik moest er weg en had het geluk dat vrienden me aanboden om in een leegstaand huisje hier in Linkebeek te komen wonen. Een tijdje later stond het huis waarin ik nu woon te koop. Ik heb niet lang gearzeld om het te kopen en me hier definitief te vestigen.’

Hoe zou je de sfeer in Linkebeek omschrijven?

‘Linkebeek geeft me het gevoel van op vakantie te zijn. Sinds ik hier woon, verlang ik er niet meer naar om te reizen. Ik reis wel nog steeds in mijn hoofd door nieuwe domeinen te ontdekken. Ik voel me hier *chez moi*. Dat gevoel had ik niet toen ik in het centrum van Brussel woonde.’

In je boek *Een andere wetenschap is mogelijk* pleit je voor vertraging in de wetenschap. Ben je het nog steeds eens met deze visie?

‘Zoals je weet, geloof ik in interconnecties. Door disciplines met elkaar in dialoog te laten gaan, kunnen we tot een diepgaandere intelligentie komen. Maar zulke processen vragen tijd. Vandaag moet alles zo snel gaan dat we vergeten stil te staan en tijd te nemen om dieper in te gaan op de dingen. Dat is problematisch. Want hoe minder we blijven stilstaan bij de wereld waarin we leven, hoe minder vragen we ons stellen en hoe minder vrij we leven.’

Welke gedachte wil je als filosoof vooral meegeven?

‘Ik hoop dat ik aan mijn studenten heb kunnen aantonen dat denken ons vreugde kan schenken. Door na te denken worden we levendiger. De wereld kan ons misschien teleurstellen, maar er is geen enkele reden om dat te aanvaarden. Met onze gedachten en humor kunnen we weerstand bieden. (*lacht*)’

Nathalie Dirix

© J. H.

Breiclub Linkebeek bestaat 40 jaar 'Wij volgen ook de modetrends'

De breiclub Linkebeek bestaat 40 jaar. Dat wordt het tweede weekend van oktober gevierd met een feestmenu voor de leden en een tentoonstelling van de gebreide werken in GC de Moelie. Veel breiclubs zijn er niet. 'Maar we merken toch dat er meer interesse is, er komen ook enkele mannen samen met ons breien', klinkt het bij huidige voorzitter Lucienne De Groof.

'Het is veertig jaar geleden allemaal begonnen met twee vriendinnen', zegt Lea Boulert (87), die de club oprichtte. 'Suzanne Vandevelde en ikzelf breien graag. We kwamen samen om erover te spreken. In de Moelie was er toen een oud schooltje. De eerste keer waren we meteen met meer dan tien vrouwen. Via mond-tot-mondreclame kwamen ze bij ons terecht. Ik gaf als kleuterleidster 37 jaar les in de Franstalige school en kende veel mensen. Het nieuws dat we samen breiden, verspreidde zich als een lopend vuurtje. De breiclub kan vandaag nog altijd rekenen op 12 tot 15 leden die op donderdagnamiddag samenkomen, hier in de Moelie.'

'We kwamen in de beginperiode op dinsdagnamiddag samen, maar verplaatsten onze breinamiddag naar donderdag. Op woensdag konden we geen breiclub organiseren, omdat veel leden dan de kleinkinderen van school halen en op hen

letten. In al die jaren dat we samen breien en gezellig babbelen, lachen, mopjes maken en een koffie of glaasje drinken, is er nooit discussie over taal geweest. We zijn allemaal tweetalig en verstaan elkaar.'

Styliste

Lea verhuisde vijf jaar geleden naar Eigenbrakel en gaf toen de fakkel als voorzitter door aan Lucienne De Groof (80). Charlotte Vanhorle (72) is penningmeester en secretaris van de feitelijke vereniging. 'We zijn een gezellige club, waarvan de leden elkaar tips geven', vertelt Lucienne De Groof. 'Al doende leren we. Er komt ook een styliste die ons tips geeft. We volgen de modetrends qua kleuren en modellen. Elk jaar varieert de kleur. Dat is plezant. We breien op modellen die we uit de breiboeken halen die we kopen.'

'Het is wel jammer dat er steeds minder wol- en breiwinkels zijn. Wol is heel duur

geworden. Vroeger breiden we nog met machines, maar nu breien we alles met de hand: pullovers, sjaals, mutsen, noem maar op. Een mooie gebreide trui met handwerk kost zeker 200 tot 250 euro. Voor de wol mag je tussen de 100 en 150 euro rekenen. Na de oorlog begon iedereen te breien omdat het goedkoper was, vandaag is dat niet meer het geval.'

Toch kan de club nog nieuwe leden aantrekken. 'Er zijn nu ook vier mannen die elke donderdagnamiddag mee komen breien', gaat De Groof verder. 'Sinds september vorig jaar hebben we er enkele leden bij. Tijdens de coronacrisis konden we helaas niet samenkomen, maar we merken toch dat mensen opnieuw graag afspreken.'

Goed doel

Wat we maken, is voor onze familie. Maar we breien ook voor verenigingen en met Kerstmis gaven we kinderen die geplaatst zijn door de jeugdrechter speciale geschenkdoosjes met een muts of sjaal erin. We hebben oog voor het goede doel.' De breiclub ging voor de coronaperiode ook af en toe op excursie. 'We bezochten dan bijvoorbeeld een fabriek in Rijsel, de stad die bekend is voor textiel en het breien', vertelt Lucienne. 'Of we gingen naar een tentoonstelling in Keulen. De traditie om mooie uitstappen te maken, willen we graag nieuw leven inblazen. Daarnaast organiseerden we voor de covidperiode modeshows. We vroegen meisjes van onze families om de gemaakte werken te showen. Als het lukt, willen we ook dat zeker opnieuw doen, net als onze tentoonstelling. Die valt samen met Linkebeek-kermis, het tweede weekend van oktober. Vorig jaar organiseerden we de tentoonstelling samen met het Quiltatelier en dat was een succes.'

Joris Herpol

info:

De breiclub komt elke donderdag van 14 tot 16 uur samen in GC de Moelie.
lucienedegroof@icloud.com of
cvanhorle@yahoo.fr, 0468 166 155

zondag 17 september

Voorstelling Chiro

Chiro Sjoen

Er komt een nieuw Chirojaar aan en de leiding is in volle voorbereiding. We zijn bijna klaar om de nieuwe kinderen en de habitués te verwelkomen. Kom op zondag 17 september naar onze lokalen en kom meer te weten over onze activiteiten. Je kan ook genieten van een glaasje of twee en iets om te eten. Vervolgens houden we op 24 september een Startdag, dan gaan we met iedereen op stap om het jaar met volle goesting te beginnen.

info: chiro.sjoen@gmail.com
en 0496 53 06 60

zondag 1 oktober

Walking diner

Sportieve Vrouwen Linkebeek

Een aangename manier om het historische centrum van Brussel te ontdekken en tegelijkertijd van een lekkere maaltijd van Brusselse specialiteiten in sfeervolle cafés en restaurant te genieten. Onze gids stelt een multi thematische wandeling voor en vertelt over geschiedenis, bouwkunde, tradities en folklorie. Een eerste pauze wordt voorzien in een café om iets typisch te proeven als aperitief, zoals een faro of een lambic met Brusselse kaas en vleeswaren (A la Mort Subite). Later wordt het hoofdgerecht en dessert gegeten in een restaurant op de Grote Markt (Brusselse specialiteiten in La Rose Blanche)

14 uur – afspraak voor vertrek gratis
info: 0497 54 03 34

zondag 24 september

Vintage Vehicules Day

BEEcause

Na de fauvistententoonstelling, LaLaLinkebeek en Flavoria gaat BEEcause door op zijn elan met de organisatie van de derde editie van de Vintage Vehicules Day (VVD). Joëlle Grimmeau legt nog net de laatste hand aan de vrijwilligersplanning als we haar opbellen. 'Ja, dat blijft een lastige klus, maar tot nog toe lukt het om voldoende mensen bijeen te krijgen. We zijn hen zeer dankbaar.' De VVD hoeft eigenlijk geen introductie meer. 'Het is de Linkebeekse versie van een oldtimerdag. Dat wil zeggen: lokaal, kleinschalig en open voor een breed publiek.' De dag staat niet alleen in het teken van oude auto's. Joëlle: 'Dat klopt, naast oude moto's en oude fietsen is er dit jaar een bredere animatie, ook en vooral voor jongeren. Zo is er een stand waar je kan zien hoe je een zeepkist in elkaar knutselt. Volgend jaar – noteer alvast 15 september 2024 in je agenda – organiseert BEEcause immers een grote zeepkistenrace. Dit vervoer op zwaartekracht spoort met de bredere insteek die we al langer zochten. Daarin past ook de animatie rond alternatieve mobiliteit die Pat Van Hemelrijk met zijn Alibicollectief zal verzorgen.' Vanaf 9 uur komen de voertuigen aangereden. 'Verder krijg je natuurlijk onze klassiekers: je kan een toertje meerijden met een oldtimer (vanaf 11.30 uur) en om 12 uur start het vip-buffet, met eten en drinken in een vintagesfeer. Die sfeer groeit letterlijk met de jaren omdat steeds meer mensen op zolder hun fifties- of sixtieskostuum bovenhalen. Iets wat we enorm appreciëren.' Rond 17 uur eindigt het evenement.

info: *vanaf 9 uur – Hollebeekstraat 212 • gratis*
www.vintageday.be, info@vintageday.be,
0476 43 64 79

vrijdag 22 september
Exploration du monde –
België ...

door Cécile Clochet
(bij mooi weer)

om 16 uur en 20.15 uur

prijs : 10 euro

info: info@fermehollekenhoeve.be

zondag 24 september

Vintage Verhicules Day

BEEcause

Tentoonstelling en ritten in oldtimers. Bar, entertainment en snacks. Lees het artikel hiernaast.

gratis

info: info@fermehollekenhoeve.be

van vrijdag 29 september
tot zondag 1 oktober

Expo Quilt

Annie Delfosse

Vernissage zaterdag 28 september

van 18 uur tot 22 uur

van 11 uur tot 18 uur – Hoeve Holleken

gratis

info: info@fermehollekenhoeve.be

donderdag 5 oktober

Jazzconcert

Francis Lopez

20 uur – Hoeve Holleken

prijs : 10 euro

info: info@fermehollekenhoeve.be

donderdag 12 oktober

Concert dwarsfluitorkest

Marie Lagaditis

20 uur – Hoeve Holleken

info: info@fermehollekenhoeve.be

zondag 22 oktober

Gezinssport Linkebeek i.s.m. Sportoverleg

Workshop leren ademen

Ademen. We doen het allemaal. Van het eerste moment van ons leven tot het laatste. Een juiste ademhaling kan bijzonder veel energie vrijmaken en heel wat teweegbrengen op lichamelijk en geestelijk niveau. Sta jij erbij stil hoe je ademt op verschillende momenten van je dag? Wat je ook doet of denkt, elke handeling én gedachte heeft invloed op je adem. In deze workshop krijg je inzicht in hoe die ademhaling nu eigenlijk functioneert binnenin. Je krijgt de voordelen opgesomd van correct ademen. Een grote motivatie om er vanaf nu voor de rest van je leven aandacht aan te besteden. We worden ons bewust van onze eigen adem. We oefenen samen de belangrijkste basistechnieken die je daarna zelf thuis verder kan oefenen. Je gaat naar huis met heel veel inspiratie, inzicht en motivatie.

info: *van 9 tot 10.15 uur – GC de Moelie • dirk.crapas@derand.be*

Ozfair Linkebeek bevindt zich op het Gemeenteplein 8c. Je kan er van maandag tot en met zaterdag terecht van 10 tot 18.30 uur.

doet Zoé het verhaal. 'De winkel bestaat nog altijd en is met zijn 350 vierkante meter een stuk groter. Ik denk dat we hier in Linkebeek nog niet aan 50 vierkante meter komen. Ik heb een tijdje in de winkel van mijn vader gewerkt, en het idee is gegroeid om ook in Linkebeek met een filiaal te beginnen. Ik ben immers zelf in Linkebeek opgegroeid. De dichtstbijzijnde fairtradewinkel bevindt zich in Alseberg, dus we zagen wel ruimte. In het pand hier was vroeger een kapper gevestigd, nadien was het kort een winkel voor elektronische sigaretten. Toen het gebouw te huur stond, hebben we niet heel lang getwijfeld.'

Op korte tijd is Ozfair best al bekend geworden in Linkebeek en omgeving. 'Heel veel passage is er hier niet. Mensen moeten dus echt weten dat we hier een winkel hebben. Het helpt dat mijn papa en ik van Linkebeek zijn. Mond-tot-mondreclame doet veel, net als de sociale media. We zijn destijds niet lang voor de eindejaarsfeesten gestart en velen zijn hier hun eindejaarscadeautjes komen kopen', vertelt Zoé. 'We hebben onder meer zeep, speelgoed en juwelen in de aanbieding. Echt heel veel leuke spulletjes. Onlangs was er een juwelenverkoper uit Niger naar hier afgezakt en hij heeft hier zijn juwelen uitgestald. Eén keer om de drie maanden komt hij naar Europa. En met het geld kan hij zijn hele dorp thuis van voedsel voorzien. En zo hebben alle producten hier hun eigen verhaal.'

In Ozfair draait alles om eerlijke handel met correcte prijzen voor de producenten. 'In een supermarkt kan je misschien bloem kopen voor 30 cent per kilogram, maar als consument moet je durven na te denken over wat daarachter zit. Bij ons kost een kilogram bloem 1 of 2 euro, wat maakt dat de landbouwer op een correcte manier betaald wordt en kan voorzien in het onderhoud van zijn familie. Toen mijn vader vijftien jaar geleden met zijn winkel begon, waren de mensen zich daar nog niet allemaal van bewust. Nu is er meer bewustwording

Lieselotte Cortoos (l) en Zoé Gautier (r)

© TDW

Zoé Gautier treedt in voetsporen van vader en start eigen fairtradewinkel 'Alle producten hebben hun eigen verhaal'

Achter fairtradewinkel Ozfair op het Gemeenteplein gaat een mooi familie verhaal schuil. Zoé Gautier startte de winkel twee jaar geleden op en volgde daarmee het voorbeeld van haar vader. 'Mensen kunnen hier producten ontdekken die anders zijn.'

Sinds een kleine twee jaar heeft het Gemeenteplein in Linkebeek zijn eigen fairtradewinkel: Ozfair. De helft van de tijd word je als klant ontvangen door uitbaatster Zoé Gautier (29), de andere helft is Lieselotte Cortoos (34) gastvrouw in het piepkleine maar zeer gezellige winkeltje aan de overzijde

van het gemeentehuis, pal naast het immokantoor.

De naam Ozfair – een verwijzing naar oser faire (durven doen) en fairtrade – kan bij sommigen een belletje doen rinkelen. 'Mijn vader is vijftien jaar geleden met Ozfair gestart in Sint-Gillis',

Hoe zou het nog zijn met?

rond, al is er nog werk aan de winkel. We blijven de mensen motiveren en sensibiliseren om producten te ontdekken die wat verschillend zijn.'

Intussen blijven de Linkebekenaren hun weg vinden naar Ozfair. 'Op zich kan je hier gewoon je boodschappen komen doen', legt Zoé uit. 'Koffie en wijn zijn de clichéproducten van een fairtradewinkel, maar ons gamma is veel ruimer. Niet al onze voedingsproducten zijn uit het zuiden afkomstig. Sommige producten, zoals brood en groenten, komen van bij ons. We werken onder meer samen met de coöperatieve Cycle Farm, die hier op een veld in Linkebeek groenten kweekt. En onder meer ons brood is afkomstig van een beschutte werkplaats uit Neder-Over-Heembeek waar mensen met een handicap tewerkgesteld zijn. Dat brood slaat echt aan bij de klanten. Daarvoor komen ze terug, en intussen kopen ze nog iets anders.'

Fairtradewinkels hebben soms het imago dat de producten er een pak duurder zijn dan in een gewone supermarkt, maar dat beeld klopt volgens Zoé en Lieselotte niet. 'In gewone winkels is voeding de voorbije jaren een stuk duurder geworden. Bij ons vallen die stijgingen mee. Chocolade of gember kan je hier zelfs goedkoper vinden. Bij ons kan je ook altijd één stuk fruit of groente nemen, waardoor er minder kans op verspilling is.'

Ozfair lijkt zeker zijn plekje te hebben gevonden op het Gemeenteplein. Het is zelfs mogelijk om buiten op het terras of binnen op de eerste verdieping iets te drinken of een hapje te eten. 'Drie keer per week bieden we soep aan, gemaakt van biologische groenten van een bedrijf uit de buurt. Ook thee, koffie en warme chocolademelk kan je hier krijgen: allemaal fairtrade natuurlijk.' Voor Lieselotte staat het vast dat ze er nog een tijdje zal werken. 'Sinds een tweetal jaar woon ik in Linkebeek. Al wandelend heb ik Ozfair ontdekt en ik was meteen trouwe klant. Hier hangt een gemoedelijke sfeer en het is een mooi familie verhaal. Toen ze in april van dit jaar iemand nieuw voor in de winkel zochten, heb ik snel toegehaapt. Ik ben blij dat er zulke initiatieven worden opgestart en dat ik er deel van mag uitmaken.'

Jelle Schepers

Één eeuw madame Passchier 'Ik ben tevreden met wat ik heb'

Laure Malvina Dubois, die zich liever laat aanspreken als madame Passchier, mocht op 26 juni 100 kaarsjes uitblazen in woonzorgcentrum Avondvrede. Sjoenke staat even stil bij haar leven, waar ze met de glimlach op terugkijkt.

Madame Passchier groeide op in Arquennes, een klein dorpje in Henegouwen. Daar woonde ze samen met haar ouders op een boerderij. 'Ik ben een echte *Waline*', lacht ze trots. 'Ik woonde er ook zo graag, daar in het groen met de paarden erbij. *La vie sauvage*. Ik denk er met plezier aan terug.' Maar als ze tien jaar wordt, slaat het noodlot toe. Haar moeder overlijdt.

'Ik ging op internaat. Eerst naar Heikruis, tot ik 12 jaar was. Ik herinner me nog het liedje dat we er vaak zongen als kind', waarna ze vol enthousiasme het vrolijke deuntje inzet. 'In het secundair liep ik school in Braine-le-Comte, tot de Tweede Wereldoorlog uitbrak. Ik was toen 17 jaar en kon mijn school niet afmaken. Ik ging naar huis om op de boerderij te werken. We teelden graan en verkochten de oogst aan de molenaar, die er bloem van maakte. Van de oorlog herinner ik me niet veel meer. Ik heb vooral gewerkt.'

In die tijd leerde ze ook haar man kennen: José. Ze trouwen net na de oorlog, op 12 september 1945. 'Samen met hem had ik een juwelenwinkel in het centrum van Brussel. In het atelier maakte hij samen met zijn broer juwelen. Ik stond in voor de verkoop en zorgde ervoor dat alles correct verliep. Hij was het grootste geluk in mijn leven, samen met mijn zoon Philippe en de twee kleinkinderen', zegt ze met een glinstering in de ogen.

Madame Passchier en haar man woonden eerst in het centrum van de stad, in een huis dat ze met andere familieleden deelden. Maar de stad was niets voor haar. Linkebeek, het dorp waar ze in 1966 naartoe verhuisden, was dat wel. 'Ik heb me hier altijd goed gevoeld. Voor ik naar Avondvrede kwam, woonde ik op een appartementje op de Steenweg op Alseberg. Ook al word ik hier goed verzorgd, ik mis het soms om thuis te zijn.'

Als ze door de gangen van het woonzorgcentrum wandelt, heeft ze vaak een boek in de hand. 'Ik hou van lezen. Van romans. Geen simpele liefdesverhalen, maar boeken waaruit ik iets kan leren over het leven.' Als we vragen wat het leven haar heeft geleerd, zegt ze: 'Je moet tevreden zijn met wat je hebt. Vandaag wil iedereen meer en meer. Dat hoeft niet. Gewoon is al goed genoeg.'

Wat haar geheim is om 100 jaar te mogen worden? 'Goed, natuurlijk eten. Vandaag wordt zo veel voedsel bewerkt. Daar ligt volgens mij de oorzaak van veel ziektes. Maar ik lust alles en laat het eten me hier goed smaken.' Voor ons zit een vrouw die tevreden in het leven staat. 'Dromen heb ik niet meer. Misschien eens naar de zee gaan, of niet. Ik ben gewoon blij met wat ik heb. Zuivere lucht en het groen vind ik hier.' (VW)

INFORMATIE

nieuws uit het centrum

vanaf 13 september **Kleuterclub Drogenbos Bewegen**

FAMILIE

14 uur – FeliXart

Elke woensdagnamiddag kan je kind terecht in de kleuterclub van GC de Muse. We organiseren reeksen van activiteiten voor kinderen van de tweede en derde kleuterklas. Er zijn 6 lessen op woensdagnamiddag met leuke sportactiviteiten in het Nederlands. Het is een reeks met veel variatie. Elke week komt je kleuter in contact met een andere sportactiviteit. Ook op 13, 20 en 27 september en op 11, 18 en 25 oktober. tickets: 40 euro per kind (voor een reeks van 6 weken). info: www.demuse.be, 02 333 05 70, info@demuse.be

zondag 17 september **Repair Café + gratifieria**

VORMING

14 tot 18 uur – GC de Moelie

Heb je spullen die defect zijn? Gooi ze niet weg. Je kan ze gratis laten herstellen in Repair Café Linkebeek (elektro, fiets, klein timmerwerk en speelgoed, naaiwerk, messen slijpen, juwelen, informatica en gratis eerste notarieel advies). www.repaircafe.linkebeek.be

dinsdag 19 september **MoelieMatinee (ontmoetingsproject voor 55-plussers)**

SENIOREN

Zak af naar ons café Friends en kom in fijn gezelschap een kaartje leggen, een gezelschapspel uitkiezen of gewoon een babbel slaan. De Moelie zorgt voor een drankje. Je kan gratis deelnemen, vooraf inschrijven is wel verplicht.

Nieuw in het gamma: darts gratis
info: www.demoelie.be,
02 380 77 51, info@demoelie.be

vanaf woensdag 20 september **Speelhelden (naschoolse opvang)**

JEUGD

van 13 tot 15 uur (met opvang tot 17 uur) – GC de Moelie

Ben je tussen 7 en 12 jaar oud en hou je van gamen, technologie en sporten? Dan kan je in onze naschoolse opvang voor kinderen terecht. Onze speelhelden ontdekken, spelen, experimenteren, goochelen en creëren. Wil je wetenschapper, computerprogrammeur of kunstenaar worden? Of wil je eens iets nieuws proberen? Kom op woensdagnamiddag naar Speelhelden. Zit je kind op school in Linkebeek? Dan kunnen wij ervoor zorgen dat je kind veilig van en naar Speelhelden kan komen.

tickets: 150 euro per kind (voor de periode van 20 september tot 20 december)
info: www.demoelie.be,
02 380 77 51, info@demoelie.be

vrijdag 22 september **Gamebeek Junior (8 tot 13 jaar)**

JEUGD

van 15.30 tot 18 uur – GC de Moelie

Kom na schooltijd gamen met je vrienden. Ontdek de nieuwste games en consoles of speel een game van vroeger. Ook op 27/10, 24/11 en 29/12 gratis
info: www.demoelie.be,
02 380 77 51 of info@demoelie.be

vrijdag 22 september **Gamebeek (14+)**

JEUGD

19 uur – GC de Moelie

Kom gamen op de nieuwste spelconsoles en grote schermen. gratis
Vooraf inschrijven via teji@j4f.be is verplicht.
max. 30 deelnemers
Ook op 17/02, 31/03, 28/04, 26/05, 23/06.
info: www.demoelie.be,
02 380 77 51 of info@demoelie.be

vrijdag 29 september **Mother Mercury A tribute to 50 years Queen**

MUZIEK

Queen will rock you

Het lijkt wel of de muziek van Queen populairder is dan ooit. Ook coverbands die hun muziek brengen, hebben veel succes. Queens charismatische zanger Freddie Mercury is al meer dan dertig jaar dood, maar tal van tributebands doen hem verder leven. Mother Mercury is een Belgische band van vijf professionele muzikanten die alles op alles hebben gezet om de harmonieën en de energie van Queen te evenaren. Hits spelen als *Don't stop me now*, *Radio Gaga*, *Somebody to love* en *Bohemian Rhapsody* is voor hen geen probleem. Mother Mercury bestudeerde de liedjes, het geluid, de kleding en de bewegingen van Queen tot in de details. Mother Mercury moet het ook niet hebben van toeters en bellen, blazers, strikers en extra backing vocals. Ze kiezen voor de ruwere rockversie van Queen. Met *A tribute to 50 years Queen* trekken ze het podiumseizoen van de Moelie met een knal op gang. (MB)

info: 20 uur – GC de Moelie • tickets: 20 euro (abo: 18 euro) • www.demoelie.be, 02 380 77 51 of info@demoelie.be

dinsdag 3 oktober
Filmmatinee
Close

FILM

14 uur – GC de Moelie

Tijdens wat een eeuwige zomer lijkt, genieten twee 13-jarige jongens van hun vrije tijd en van elkaar. Ze trekken ten strijde tegen verzonnen vijanden, rennen doorheen het idyllische kleurenbad van de bloemenvelden, blijven bij elkaar slapen ... Leo en Remi zijn onafscheidelijk sinds altijd. Hun vriendschap is vreugdevol, tactiel, onschuldig en vooral onbreekbaar.
tickets: 3 euro
info: www.demoelie.be,
02 380 77 51 of info@demoelie.be

zaterdag 7 oktober
Grand Cru
Tango Dégustation

MUZIEK

Tango is een dansstijl die aan het einde van de 19e eeuw ontstond aan de oevers van de rivier La Plata, op de grens tussen Argentinië en Uruguay. Tango is ook muziek. Een verbastering van de lokale milonga met de tandombe die de oceaan overstak samen met de tot slaaf gemaakte Afrikaanse inwoners van het Zuid-Amerikaanse havengebied. 150 jaar later zorgt de typische muziek nog altijd voor vermaak. Het muzikale trio Grand Cru heeft er zich in gespecialiseerd, en brengt een uitgebreide tangodegustatie met zijn concert Tango Dégustation. Grand Cru ontstond in 2022 in het Gentse, en nam meteen een wervelende start met concerten in cultuurhuizen zoals de Handelsbeurs en de Bijloke. Violiste Saartje De Muynck, pianiste Daisy Varewyck en percussionist Laurens Smagghe zullen in Linkebeek voor een zweele, Zuid-Amerikaanse sfeer zorgen. (MB)

info: 20 uur – GC de Moelie • tickets: 15 euro (abo: 13 euro) • www.demoelie.be, 02 380 77 51 of info@demoelie.be NL 🗣️ 🗣️ 🗣️

woensdag 4 oktober
De Proefkonijnen
Hou uw manieren (3+)

FAMILIE

14 uur – GC de Muse

Twee vreemde figuren ontmoeten elkaar en blijken wel erg verschillend. Ze hebben de keuze: elkaar de kop inslaan of elkaar beter leren kennen. Ze kiezen voor het laatste en als ze allebei hun manieren houden, moet dat toch lukken?
tickets: 8 euro per kind, 12 euro per volwassene
GC de Muse (op locatie: gemeentelijke feestzaal – Grote Baan 222 – 1620 Drogenbos
info: www.demuse.be,
02 333 05 70 of info@demuse.be

© Jan Weynants

donderdag 12 oktober
Clara Cleymans, Rudolf Hecke & Jo Mahieu
GAINSBOURG

MUZIEK

Rudolf Hecke, Clara Cleymans en Jo Mahieu zijn te gast in de Moelie met GAINSBOURG. Rudolf Hecke, die intussen al vier boeken schreef over Serge Gainsbourg, vertelt in de muzikale voorstelling over het leven van de legendarische Franse dichter, regisseur, componist en zanger. Clara Cleymans brengt samen met gitarist Jo Mahieu een selectie uit het geniale oeuvre van Gainsbourg. 'Elk liedje, van *Je t'aime moi non plus* tot *Je suis venu te dire que je m'en vais*, is een soort dagboek dat ons een inkijk geeft in het leven van Gainsbourg', vertelt Rudolf Hecke. 'Een leven vol passie. Die passie die Gainsbourg zo typeert, willen we ook het publiek laten ervaren in de voorstelling. Dat doen we aan de hand van vertelsels en interpretaties van zijn ijzersterke songs.' (TD)

info: 20 uur – GC de Moelie • tickets: 18 euro (basis), 16 euro (groepstarief), -26 jaar: 10 euro
NL 🗣️ 🗣️ 🗣️

TICKETS EN INFO

GC de Moelie, Sint-Sebastiaanstraat 14, 1630 Linkebeek
info@demoelie.be • Tel. 02 380 77 51 • www.demoelie.be
OPENINGSUREN: ma van 13.30 tot 17 uur, di, do van 9 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 17 uur en op wo van 9 tot 13 uur, vr van 9u tot 12.30. Tijdens de schoolvakanties sluiten we op ma, di en do om 16 uur.

TICKETS EN INFO

GC de Muse, Kuikenstraat 4, 1620 Drogenbos
info@demuse.be • Tel. 02 333 05 70 • www.demuse.be
OPENINGSUREN: di en do van 9 tot 12.30 uur.

Meer info over NL 🗣️ 🗣️ 🗣️ : www.demoelie.be/nl/taaliconen

Randatlas slaat zijn tenten op in Linkebeek

Heb je al gehoord van het project Randatlas? Drie jaar lang trekt De Kleine Expeditie vzw rond in de Rand, op zoek naar de verhalen van de mensen die er vandaag wonen, leven en werken. Randatlas strijkt van 7 tot 11 oktober neer in Linkebeek.

De Kleine Expeditie vzw is een organisatie die werkt rond erfgoed en participatie. Drie jaar lang bijt ze zich vast in de Rand en gaat ze op zoek naar menselijke verhalen en bijzondere plaatsen. Al deze ontmoetingen en plekken brengt ze in kaart. Het eindresultaat is een heuse atlas: de Randatlas.

Randatlas is een cultuurproject dat de Vlaamse Rand afreist met als doel mensen te verbinden en het verhaal van de Rand te schrijven. Johan Buytaert van De Kleine Expeditie vzw en initiatiefnemer van het project gaat in gesprek met Mark De Maeyer, centrumverantwoordelijke van GC de Moelie. Hij ontvangt Randatlas tussen 7 en 11 oktober in GC de Moelie. Tijdens die openingsavond is er iets speciaals.

Mark De Maeyer: 'We starten op 7 oktober met *Tango Dégustation* van Grand Cru. Daisy Varewyck, één van de muzikanten, zat in Chiro Sjoen en naast een blij weerzien wordt dat een ideale start voor Randatlas. Johan kan tijdens

het drankje achteraf verhalen beginnen te verzamelen.'

Johan Buytaert: 'Samen met de bewoners willen we de gemeente in kaart brengen. We willen Linkebeek van binnenuit leren kennen en luisteren naar de verhalen van de mensen die hier vandaag wonen, werken en leven. Dat doen we door samen met de Linkebeekenaars te werken aan de beste kaart van Linkebeek. Een kaart met niet alleen straten en pleinen, maar vooral met verhalen en anekdotes. Daarnaast gaan we op zoek naar gedeelde verhalen op de tijdslijn en nemen we kleine enquêtes en interviews af. Op zondag 8 oktober is het kermis en dan staat de tent van Randatlas op het dorpsplein. We werken dan samen met het Alibicollectief. Zonder woorden spreken ze gemakkelijk gezinnen en inwoners aan. Dat helpt ons om met hen in gesprek te gaan.'

Mark: 'Maandagavond staat Randatlas in GC de Moelie, wanneer veel verenigingen langskomen. Tot woensdag 11 oktober trekt Randatlas erop uit door Linkebeek om te interviewen en

enquêtes af te nemen. Ze trekken onder meer naar hoeve Holleken.'

Waarom willen jullie in heel Linkebeek zichtbaar zijn?

Mark: 'Door heel de Linkebeekse gemeenschap te bevragen, krijg je een beeld van wat de gemeente nu is. Randatlas biedt ons daar de kans toe. Bovendien is de samenwerking met de gemeente nu heel fijn en van dat momentum moeten we gebruik maken.'

Dat was ooit anders ...

Mark: 'Veel heeft te maken met BEEcause, een samenwerking tussen mensen uit verschillende taalgemeenschappen. Het staat voor samen leuke dingen doen over de grenzen heen en de mensen beginnen te beseffen wat dat is. De gemeente merkt dat en ook zij is positief ingesteld.'

Johan: 'We zitten al aan het tiende Randatlaskamp. We merken hoe hard mensen hun best doen om elkaar goed te verstaan.'

Heeft dat te maken met de openheid van jullie methodiek en houding?

Johan: 'Ik denk het wel. In Middenhut, een eerder Franstalige wijk in Sint-Genesius-Rode, bijvoorbeeld ging het erg vlot en werd er uiteindelijk een mix van allerlei talen gesproken.'

Mark: 'Dat merken we ook bij BEEcause. Er is bereidheid om elkaar te begrijpen en er wordt gezocht naar zaken die ons verbinden en niet naar de taal die ons scheidt. Bij vzw 'de Rand' ondersteunen we het Nederlandstalige karakter van de gemeente. We doen dat door op leuke manieren aan de slag te gaan met anderstaligen. En sinds we tien jaar geleden de deuren van de Moelie openden voor Repair Café, komen er meer mensen over de vloer. Anderstaligen doen hun best om Nederlands te spreken omdat ze zich hier welkom voelen.'

Het valt op dat jullie sterk inzetten op gemeenschapsvorming.

Mark: 'Omdat we een kleine gemeente zijn moeten we uit onze cocon treden. Gemeenschapsvorming via BEEcause trekt zowel Nederlands- als anderstaligen aan, meer dan met ons traditionele cultuurprogramma in de Moelie.'

Randatlas plante ses tentes à Linkebeek

As-tu déjà entendu parler de Randatlas? Pendant trois ans, l'asbl De Kleine Expeditie parcourt le Rand à la recherche d'histoires sur les personnes qui, aujourd'hui, y habitent, y vivent et y travaillent. Du 7 au 11 octobre, Randatlas débarque à Linkebeek. L'asbl De Kleine Expeditie est une organisation qui travaille sur le patrimoine et la participation. Elle cartographie toutes les rencontres et tous les lieux. Le résultat final est un véritable atlas, le Randatlas. Johan Buytaert, initiateur du projet, s'entretient avec Mark De Maeyer.

Mark: 'Nous commencerons le 7 octobre avec Tango Dégustation de Grand Cru. Daisy Varewyck, l'une des musiciennes, était à Chiro Sjoen et, au-delà d'une heureuse retrouvaille, ce sera un début idéal pour Randatlas. Johan pourra commencer à recueillir des témoignages au cours de l'apéritif qui suivra.'

Johan: 'Le dimanche 8 octobre, il y aura la foire et la tente de Randatlas se dressera donc sur la place du village. Nous travaillerons alors avec le collectif Alibi. Sans mots, ils parviennent à s'adresser facilement aux familles et aux habitants. Cela nous aide à entrer en contact avec eux.'

Mark: 'Le lundi soir, Randatlas sera présent au GC de Moelie, où de nombreuses associations passeront. Jusqu'au mercredi 11 octobre, Randatlas parcourra Linkebeek pour réaliser des interviews et des enquêtes. Ils se rendront notamment à la ferme Holleken.'

Randatlas is een stap in de evolutie naar nog meer samenleven?

Johan: 'Daar gaan we voor. We willen ook de scholen betrekken, want daar leren we veel over bepaalde plekken. We zien Randatlas trouwens als een oefenkans Nederlands voor de scholen, want ook in de Nederlandstalige scholen is een derde van de kinderen Franstalig.'

Hoe staan kinderen en jongeren tegenover hun Rand?

Johan: 'In Dilbeek hadden we rappers die rapten met een Franse tongval over hoe fier ze zijn op Dilbeek. In Koningslo gaan jongeren feesten in Mutsaard op de grens met Brussel. In de scholen merken we dat de jonge generatie goed tweetalig wordt. Het wordt een soort mengelmoes, een zoeken naar elkaar verstaan. Het Nederlands is zeker geen dode taal. Binnen 10 jaar zal het anders klinken, net zoals het Frans ook niet meer de taal van Molière zal zijn. Het is een heel levende materie.'

Mark: 'Jongeren willen gewoon communiceren en die openheid is niet meer tegen te houden.'

Randatlas probeert op het juiste moment op de juiste plek aanwezig te zijn.

Johan: 'Het is telkens zoeken naar waar we op welk moment moeten zijn en als het niet lukt, komen we nog eens terug. Dat is een zoektocht.'

Linkebeek is misschien het laatste Randatlaskamp?

Johan: 'Soms voel je na een kamp de goesting om ermee verder te gaan, dat er een stap gezet is. Ik zie Randatlas nog niet zo snel beëindigd. Na Linkebeek moeten we kijken hoe we ermee verder kunnen, welke methodieken we doorgeven en welke suggesties we nog doen. Tegen eind 2023 hebben we een 15-tal buurten bezocht. Volgend jaar verwerken we de verhalen van hier en uit andere gemeenten. Onze ontmoetingen brengen we mooi in kaart en met al deze kaarten schrijven we de Randatlas.'

Mark: 'Je zou nog eens moeten terugkomen, Randatlas 2. Dat zou veel op gang brengen. Ik hoop dat via Randatlas een aantal nieuwe mensen hun verhaal kunnen vertellen en dat ze zich mee eigenaar voelen van het project.'

Koen Demarsin

Ben je benieuwd, wil je de sfeer komen opsnuiven of zelf je verhaal delen? Kom naar Randatlas in Linkebeek. Laat iets weten aan Mark via info@demoelie.be, via 02 380 77 51 of kom langs in GC de Moelie. Het volledige programma vind je op Randatlas.be en op Facebook en Instagram.

Friendsbar in Linkebeek Waar smaak en plezier samenkomen

Op zoek naar een plek waar smaak en plezier hand in hand gaan? Dan moet je zeker de Friendsbar in Linkebeek eens bezoeken. Vier jaar geleden opgericht door het dynamische duo Aurore en Raphael. De Friendsbar is dé verborgen parel van Linkebeek.

Burgers, cocktails, en fun – Oh my!

Ben je een burgerliefhebber? De Friendsbar is de plek voor jou! Onze burgers zijn niet zomaar broodjes met een stukje vlees; het zijn culinaire hoogstandjes. En als je dorst hebt, moet je de Long Island Ice Tepe zeker eens proberen. Maar wees gewaarschuwd: deze cocktail is zo lekker dat het moeilijk is om het bij eentje te houden.

Chic en geeky: beste combinatie ooit

Stel je een plek voor waar chique en geeky elkaar ontmoeten en besluiten om samen een feestje te bouwen. Dat is de Friendsbar. Het is een toffe hang-out waar je jezelf kunt zijn, of je nu komt voor een snelle lunch of een avondje uit met vrienden.

Spelletjes en Aperol: donderdag is het nieuwe vrijdag

Elke tweede donderdag van de maand verandert de Friendsbar in een speeltuin voor volwassenen. Aperols voor 4 euro en de Linkegames (de maandelijkse bordspelavond) maken het de perfecte plek om je innerlijke speelvogel los te laten. Maak je geen zorgen als je nieuw bent in de wereld van de bordspelen, er zijn vriendelijke spelgidsen om je te helpen.

Kom binnen, het is hier tof

De Friendsbar is niet alleen een brasserie; het is een plek waar vrienden samenkomen, plezier hebben en geweldige herinneringen maken. Of je nu een Linkebeek-local bent of gewoon op zoek bent naar een geweldige tijd. Aurore en Raph staan altijd klaar om je te verwelkomen.

Check www.friendsbar.be voor onze openingsuren en om te reserveren.

Wat heeft zestig jaar faciliteiten ons gebracht?

Zestig jaar geleden werd in ons land de taalgrens vastgelegd en werden er in zes gemeenten van de Rand faciliteiten voor Franstaligen ingevoerd. Dat leidde tot felle protesten en straatacties. Ook vandaag werkt deze beslissing nog door in discussies over het taalgebruik in deze gemeenten. Waarover gaan die faciliteiten nu precies en hoe gaan we er vandaag mee om?

Na de definitieve vastlegging van de taalgrens in 1962 voerde de bestuurstaalwet van 2 augustus 1963 taalfaciliteiten in voor burgers in twaalf gemeenten in ons land met een taalminderheid van minstens 30 %. Ook de Franstaligen in zes randgemeenten rond Brussel – Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Wemmel, Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem – verwierven dergelijke faciliteiten.

De bestuurstaalwet bracht de zes gemeenten in eerste instantie onder in een eigen arrondissement, los van Brussel en de provincie Vlaams-Brabant. Het was pas met de staatshervorming van 1970 dat ze geïntegreerd werden in Vlaanderen. Na de splitsing van de provincie Vlaams-Brabant in 1995 werd een (Franstalige) adjunct van de gouverneur belast met de toepassing van wetten en verordeningen op het gebruik van talen in bestuurszaken en onderwijs in deze zes gemeenten.

Taalfaciliteiten stellen burgers in staat om hun taal – in het geval van de Rand gaat het om het Frans – te gebruiken in contacten met het lokale bestuur. De faciliteiten gelden overigens niet voor de bestuurders. Het Grondwettelijk Hof ordonneerde in 1998 dat deze faciliteiten geen afbreuk doen aan het principiële eentalig karakter van het taalgebied en dus in geen geval resulteren in tweetaligheid.

De relatieve tijdelijkheid

Omwille van vage wetgevende bepalingen en interpretaties ontstond er van

meet af aan een meningsverschil tussen Nederlandstalige en Franstalige politici over het al dan niet uitdovende karakter van de faciliteiten. Volgens tal van Vlaamse politici zijn ze bedoeld als een tijdelijk, integratiebevorderend middel. Verwijzend naar de toenemende verfransing van de zes randgemeenten constateerde men aan Vlaamse kant echter dat Franstaligen zich in de randgemeenten vestigen omdat ze er door de faciliteiten verder in hun taal worden bediend. De staatshervorming van 1998 betonnerde dan het bestaande faciliteitenregime in de grondwet, waardoor het slechts kan worden gewijzigd met een bijzondere tweederde-meerderheid in het parlement en een gewone meerderheid in elke taalgroep. In elke taalgroep moet bovendien een meerderheid van de leden aan de stemming deelnemen.

Omzendbrieven en rechterlijke uitspraken

Aan een periode van relatieve rust over de taalfaciliteiten kwam een einde met de omzendbrief van 16 december 1997 van toenmalige Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden Leo Peeters (Vooruit). Faciliteitengemeenten stuurden vroeger hun Franstalige inwoners steeds opnieuw documenten in hun taal. Peeters stipuleerde dat formulieren bestemd voor het brede publiek, zoals aanslagbiljetten voor gemeentebelastingen, voortaan steeds eerst in het Nederlands verstuurd moesten worden. Franstaligen die een exemplaar in hun taal wilden ontvangen, moesten hiervoor elke keer een verzoek

indienen. ‘De Franstaligen die telkens opnieuw een beroep doen op de faciliteiten mogen immers geacht worden inmiddels de taal van het gebied voldoende te kennen of toch ten minste te aanvaarden in het Nederlands te worden aangesproken of aangeschreven. Faciliteiten kunnen niet dermate ruim worden geïnterpreteerd dat zij deze integratie uitsluiten’, aldus de omzendbrief-Peeters, die even later werd gevolgd door een identieke omzendbrief voor de OCMW’s van minister Luc Martens (CD&V).

Na deze omzendbrief was het op communautair vlak een tijd onrustig in de faciliteitengemeenten. De door Franstalige meerderheden bestuurde faciliteitengemeenten bleven de oproepingsbrieven sturen volgens taalaanhoorigheid, terwijl dat volgens de omzendbrief-Peeters aan alle inwoners – ook de Franstalige – eerst in het Nederlands moet gebeuren en pas daarna in het Frans als de betrokkene daarom vraagt. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 weigerde de Vlaamse Regering daarom de benoeming van de burgemeesters van Wezembeek-Oppem, Kraainem en Linkebeek goed te keuren. Ook in 2012 en 2018 werden enkele burgemeesters om die reden niet benoemd. In 2014 vernietigde de Raad van State echter de niet-benoeming van Veronique Caprasse (Kraainem) en in 2019 die van Pierre Rolin (Sint-Genesius-Rode), Frédéric Petit (Wezembeek-Oppem), Alexis Calmeyn (Drogenbos) en Yves Ghequière (Linkebeek).

FR

Que nous ont apporté soixante années de facilités?

Il y a soixante ans, la frontière linguistique fut établie dans notre pays et des facilités destinées aux francophones furent mises en place dans six municipalités du Rand. Ceci entraîna de vives protestations et des manifestations de rues. Après avoir définitivement établi la frontière linguistique en 1962, la loi sur l'emploi des langues en matière administrative du 2 août 1963 instaura des facilités linguistiques pour les citoyens de 12 communes de notre pays comptant une minorité linguistique d'au moins 30 pour cent. Dans six communes périphériques de Bruxelles - Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Wemmel, Sint-Genesius-Rode et Wezembeek-Oppem - les francophones bénéficièrent également de telles facilités. Les facilités linguistiques permettent aux citoyens de s'exprimer dans leur langue - dans le cas du Rand, il s'agit du français - lors de leurs contacts avec l'administration locale. Aujourd'hui encore, cette décision influence les discussions quant à l'utilisation de la langue au sein de ces municipalités. En quoi consistent exactement ces facilités et comment sont-elles aujourd'hui exploitées?

van Wemmel riepen vijf van de zes faciliteitengemeenten hun Franstalige inwoners daarom op zich te laten registreren. Die taalregisters werden vernietigd door de Vlaamse overheid, maar in 2021 gaf de Raad van State de faciliteitengemeenten andermaal gelijk en vernietigde op zijn beurt de Vlaamse beslissingen. In januari 2023 maakte minister van Binnenlands Bestuur Bart Somers (Open VLD) bekend dat de Vlaamse Regering de problematiek van taalregisters voorlegt aan het Grondwettelijk Hof.

Luc Vanheerentals

Het verhaal duurt voort

Anno 2023 zijn Nederlandstalige en Franstalige politici het nog steeds niet eens over de toepassing van de omzendbrief-Peeters. Het ziet er naar uit dat het versturen van de oproepingsbrieven bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2024 opnieuw voor wat communautaire spanningen zal zorgen. Hoewel de

Nederlandstalige kamer van de Raad van State in 2004 oordeelde dat de omzendingbrieven de faciliteitenregeling correct interpreteerden, stelde de algemene vergadering van diezelfde Raad van State in 2014 en 2017 dat Franstaligen slechts één keer om de vier jaar moeten laten weten dat ze documenten in hun taal willen ontvangen. Met uitzondering

SJOENKE is een uitgave van gemeenschapscentrum de Moelie en vzw 'de Rand'. Sjoenke komt tot stand met de steun van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. REDACTIERAAD Dirk Craps, Mark De Maeyer, Patricia Grobben, Jan Otten, Rik Otten VORMGEVING heartwork.be FOTOGRAFIE Tine De Wilde DRUK Drukkerij Van der Poorten

EINDREDACTIE Silke Castro, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, silke.castro@derand.be HOOFDREDACTIE Geert Selleslach, 02 456 97 98, geert.selleslach@derand.be REDACTIEADRES GC de Moelie, Sint-Sebastiaanstraat 14, 1630 Linkebeek, tel. 02 380 77 51, info@demoelie.be, www.demoelie.be VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Jo Van Vaerenbergh, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel

INFORMATIE

frequente activiteiten

MAANDAG

LinkeLab (vanaf 2 oktober)

12 tot 18 uur – GC de Moelie

info: info@linkelab.be, www.linkelabe.be

Koorzang (wekelijks)

Sint-Ceciliakoor

20 uur – GC de Moelie

info: Gilbert Van Leliendael,

02 378 08 24, 0472 83 31 52

vanleliendael@gmail.com

Bowls (wekelijks)

Senioren sport Petanqueclub

14 uur – GC de Moelie

info: Albert Dobbeleire,

02 380 94 99, 0479 47 29 81

eugene.dobbeleire@telenet.be

BBB voor iedereen (wekelijks)

Sportieve Vrouwen Linkebeek

20 uur – GC de Moelie

info: 02 380 85 95

lievemotte@hotmail.com

Dancework-out vanaf 25 jaar

(wekelijks)

DO SI DO

20 uur – GC de Moelie

info: Elke De Boeck,

info@dosido.be, www.dosido.be

DINSDAG

LinkeLab (vanaf 2 oktober)

12 tot 18 uur – GC de Moelie

info: info@linkelab.be, www.linkelabe.be

Pilates (2x / week)

Gezinssport Linkebeek

18.15 uur – GC de Moelie

info: Melissa, 0479 38 88 89

of Marleen, 0473 88 25 96

Yoga (wekelijks)

Gezinssport Linkebeek

20 uur – GC de Moelie

info: Julie, 0456 23 77 13

of Marleen, 0473 88 25 96

BBB 50+ (wekelijks)

Sportieve Vrouwen Linkebeek

10 uur – GC de Moelie

info: 02 380 85 95

lievemotte@hotmail.com

DONDERDAG

LinkeLab (vanaf 2 oktober)

12 tot 18 uur – GC de Moelie

info: info@linkelab.be, www.linkelabe.be

Breiatelier (wekelijks)

Linkebeekse breiclub

14 tot 16 uur – GC de Moelie

info: Lucienne De Groof,

lucienneegroof@icloud.com

Charlotte Vanhorle, 0497 11 31 19

Bowls (2x / week)

Senioren sport Petanqueclub

14 uur – GC de Moelie

info: Albert Dobbeleire,

02 380 94 99, 0479 47 29 81

eugene.dobbeleire@telenet.be

Quiltatelier (maandelijks)

19.30 uur – GC de Moelie

info: 0472 49 12 68,

kateljijn_wauters@hotmail.com

VRIJDAG

LinkeLab (vanaf 2 oktober)

12 tot 18 uur – GC de Moelie

info: info@linkelab.be, www.linkelabe.be

Dans (wekelijks)

DO SI DO

Hiphop A vanaf 1e middelbaar: 18 tot 19

uur – GC de Moelie

info: Elke De Boeck,

info@dosido.be, www.dosido.be

Just4fun – Gamebeek Junior (8-13 jaar)

15.30 tot 18 uur – GC de Moelie

info: Teppe Daniels,

teji@j4f.be, www.just4fun.be

Just4fun – Gamebeek 14+ (elke laatste vrijdag van de maand)

19 uur – GC de Moelie

info: Teppe Daniels,

teji@j4f.be, www.just4fun.be

ZATERDAG

Pilates (2x / week)

Gezinssport Linkebeek

10.30 uur – GC de Moelie

info: Melissa, 0479 38 88 89

of Marleen, 0473 88 25 96

ZONDAG

Yoga

Gezinssport Linkebeek

10.30 uur – GC de Moelie

info: Julie, 0456 23 77 13

of Marleen, 0473 88 25 96

Chiro Sjoen

14 tot 18 uur

't Schoolke, Hollebeekstraat 262

info: Facebook Chiro Sjoen,

Lilou Mottard, 0492 31 40 90 en

Yana Bruyndonckx:

yana.bruyndonckx@gmail.com

of 0470 22 53 65

Fietsclub (wekelijks)

De Schaveysstampers

10.30 uur – vertrek aan de lokalen van

Chiro Sjoen (Hollebeekstraat 262,

Linkebeek

info: René Surkyn, 0497 72 62 31,

rene.surkyn@telenet.be of

Roel Leemans, 0494 61 23 25

Deelnemen aan een activiteit?

Neem contact op met de vereniging voor de meest recente info.